

NIEUWSBRIEF STICHTING DE GRIJPVOGEL

Correspondentieadressen: Bovenweg 67, 8421DC Oldeberkoop en info@stichtingdegrijpvoegel.nl
Kamer van Koophandel 54603854 Bankrekeningnummer NL71 TRIO 0254 6683 80

Nummer 62/september 2019

‘Als het licht wordt, schijnt de zon in mij’ (Irene van Lippe-Biesterfeld)

Introductie

De tijd waarin wij leven vraagt steeds meer om het nemen van vrije (sociale) initiatieven van mensen, individueel en gezamenlijk. De Stichting de Grijpvogel is in deze geest opgericht; zij neemt zelf initiatieven en bevordert en ondersteunt het nemen van initiatieven door anderen.

De overwegend kleinschalige initiatieven kunnen economisch van karakter zijn, dan wel sociaal-politiek of cultureel in brede zin (kunst, literatuur, filosofie, educatie e.d.). Nieuwsbrieven van de Stichting de Grijpvogel beogen geïnteresseerden te informeren over wetenswaardigheden in dit verband. Soms is er over bepaalde aangelegenheden aanleiding tot becommentariëring of opiniëring, zowel vanuit de stichting als vanuit de lezers. Opiniërende en andere inhoudelijke reacties e.d. die tot verder nadenken stemmen, worden in dit verband beslist op prijs gesteld en er bestaat geen enkel bezwaar tegen het doorsturen van de nieuwsbrieven aan andere (potentieel) geïnteresseerden. De nieuwsbrieven zijn gratis te ontvangen. Donaties ter ondersteuning van het werk van de stichting zijn welkom. Het rekeningnummer vindt u in de koptekst.

1. KORTE SAMENVATTING VAN DEZE NIEUWSBRIEF

- Enkele kortere berichten
- *Ingezonden:* Bestemmingsplan ‘De Prikkedam’
- Staat van gemeentewapen en -vlag Ooststellingwerf (1)
- Gemeentelijke democratie (3): Aantal rechtszaken gemeenteorganisatie Ooststellingwerf
- Publieke kunstwerk ‘De zuil’ in Oosterwolde van Pieter van Velzen (1962)

2. ENKELE KORTERE BERICHTEN

- *Response*
In de afgelopen week heeft een tiental lezers met instemming gereageerd op deze nieuwsbrieven; vooral de stukken over de gemeente Ooststellingwerf en de gemeentelijke democratie e.d. vindt men interessant. We roepen ook andere lezers op te reageren met ondersteunende dan wel kritische commentaren of inhoudelijke aanvullingen.
- *Theatercafé Le Brocope*
Op zaterdag 5 oktober 2019 vanaf 20:15 uur speelt gitarist Arthur Ebeling met zijn Arthur Ebeling Trio in theater Le Brocope in Oldeberkoop. Arthur Ebeling staat bekend als een van de meest authentieke allround Rhythm & Blues gitaristen en singer-songwriters. Op onnavolgbare wijze speelt hij een mix van Rhythm & Blues, Rock-‘n’-Roll, countryblues op zijn geliefde Gretsch-gitaar. Voor een indruk: <https://www.youtube.com/watch?v=w5Lq7IVvU5E>
Adres Le Brocope Oosterwoldseweg 5, 8421 PA Oldeberkoop
T 06-46216952 M maraeijsbouts@gmail.com
- *De Berkoper Stamtafel*
Elke eerste donderdagavond van de maand vanaf 20.30 uur zijn alle mannen welkom in hotel-restaurant Lunia in Oldeberkoop. Dan worden onder het genot van een drankje en een hapje allerlei meer of minder persoonlijke dingen

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting de Grijpvogel

uitgewisseld en de kleine en grote wereldproblemen dichtbij en ver weg besproken en soms ook opgelost.

- *Muziek op stapel*

Op zaterdagavond 26 oktober 2019 voert het Franse ensemble Le Consort het programma Sonata a Tre uit met werken van o.a. Dandrieu, Purcell en Vivaldi. Aanvang 20.00 uur. Kaartprijs € 20,00 (jongeren tot 21 jaar € 10,00).

Zie voor programma <http://www.muziekopstapel.nl/>

3. Ingezonden: BESTEMMINGSPLAN 'DE PRIKKEDAM'

De situatie van IJsclub 'De Prikkedam' in Makkinga betekent voor de rayonhoofden in de gemeente al vele jaren een hoofdpijndossier en voor de schaatsvereniging MSV ('Met Schaatsen Vooruit') en de direct nabije omwonenden van de mooie natuurlijk gelegen dorpsvijver veel onvrede. Het is zelfs de vraag of er ooit een ruimtelijke oplossing kan komen voor de bestaande plek. Het treurspel lijkt te passen bij deze tijd.

Vanwege de klimaatverandering is het vrijwel zeker dat langdurige strenge vorst in een winter niet meer regelmatig zal voorkomen. Daardoor zal het ijs op sloten, vijvers en meren minder vaak de dikte krijgen die nodig is om schaatsers te dragen. Schaatsen is voor veel mensen echter een bijzonder gewilde sportactiviteit. Daarom kunnen zij het niet laten zich veel te vroeg op zelfs nog veel te dun ijs te wagen. Ondanks de waarschuwingsborden aan de rand van het ijs van de aantrekkelijke vijver. Het gevolg is dat ze keer op keer een nat pak oplopen. Dat geldt ook voor de toezichhoudende rayonhoofden die de schaatsers graag hun pleziertjes gunnen en hen daarin willen bijstaan om verdere onvrede te voorkomen. Want de schaatsers moeten vooral niet boos worden. Misschien knijpen de rayonhoofden daardoor wel te vaak een oogje dicht of treden ze te weinig op om de schaatsers erop te wijzen dat ze zich aan de regels moeten houden en geen onverantwoorde dingen moeten doen. Omwonenden kijken vanaf de oever dit zich alsmaar herhalende schouwspel met argusogen aan en melden – vanwege de overlast die dit naast de deur voor hen geeft – veelvuldig de misstanden bij de arbitragecommissie van de Koninklijke IJsbond. Die zal dit gebed zonder eind naar verwachting uiteindelijk wel beëindigen en de schaatsers opdragen voortaan naar het overdekte IJsstadion Thialf te gaan, de waarschijnlijk meest dragelijke uitkomst voor alle betrokkenen.

De ijsmeester

4. STAAT VAN GEMEENTEWAPEN EN –VLAG OOSTSTELLINGWERF (1)

(Onderstaande tekst is ontleend aan het boek 'De raadselachtige gemeentewapens van de Stellingwerfen' van Frans Wuijts; uitgave Stellingwarver Schrieversronte (2017))

In december 2015 stuurde de Stichting de Grijpvogel een lange brief naar het College van B&W van Ooststellingwerf over het gemeentewapen, de gemeentevlag, de gevelstenen met het gemeentewapen en de publieke kunstwerken in de gemeente. In deze brief maakt de stichting er na enkele jaren van grondig onderzoek melding van dat het gemeentewapen en de gemeentevlag van Ooststellingwerf sinds de 60-er jaren van de vorige eeuw allerlei fouten en oneffenheden vertonen. De stichting drong er daarom bij het College van B&W op aan deze niet alleen te doen corrigeren maar ook financieel de verantwoordelijkheid mee op zich te nemen voor het herstel van vele waardevolle gevelstenen met het gemeentewapen.

Fouten en oneffenheden

Bedoelde fouten en oneffenheden in gemeentewapen en gemeentevlag hebben betrekking op het aantal parels en de kleuren van de edelstenen in de kroon, sommige elementen in de afbeelding van de griffioen (staart en voorpoot) en het ontbreken van de groene grasgrond onder de griffioen. Daarbij verschillen de afbeeldingen van de griffioen op het wapen en de vlag. Zo zijn de voorpoten op wapen en vlag verschillend afgebeeld

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting de Grijpvogel

(gekromd en gestrekt) en ontbreekt de bal met gouden ster in de vlag. Beide zijn qua diepere betekenis direct met elkaar verbonden. In diverse artikelen in de Ovend van de Stellingwerper Schrieversronte en de nieuwsbrieven van de stichting is hieraan in de afgelopen jaren gedetailleerd aandacht besteed. (Ook wapen en vlag van Weststellingwerf zijn niet vlekkeloos. De fouten hierin beperken zich tot enkele).

Niet dat men er in het dagelijks leven direct over struikelt. En er zijn vrijwel zeker geen mensen die er wakker van liggen. Maar al met al geeft het geen goede indruk. In wezen kan het niet. De gemeente kan zich niet voorstaan op een dergelijk 'uithangbord' met vele gebreken.

In de 80-er jaren van de vorige eeuw wees de Fryske Rie foar Heraldyk het toenmalige gemeentebestuur ook al op soortgelijke onjuistheden. Men gaf echter de voorkeur aan het volgen van de veronderstelde autoriteit van oud-burgemeester Bontekoe, die mede verantwoordelijk was voor de diverse wijzigingen in de afbeeldingen van de wapens en vlaggen.

Om welke elementen gaat het concreet?

De parels in de kroon

In de kronen van de beide gemeenten Oost- en Weststellingwerf treffen we slechts enkelvoudige parels aan tussen de zogenoemde 'fleurons' (kroonbladeren). Dit is in een standaardkroon als zodanig correct. Oud-burgemeester Bontekoe van Ooststellingwerf wilde dat zo in de 50-er en 60-er jaren van de vorige eeuw. Hij wees de Fryske Rie foar Heraldyk erop dat in zijn ogen specifieke grietenijkronen in het geheel niet zouden bestaan en dat daarom voor de Stellingwerper gemeenten de standaardkroon zou moeten gelden. De Fryske Rie pareerde echter die mening en oordeelde dat de kroon op de gemeentewapens van Oost- en Weststellingwerf juist wel een reëel bestaande grietenijkroon moest zijn. Deze komt ook voor op vele andere gemeentewapens in onze provincie, zoals Heerenveen, Smallingerland, Lemsterland en diverse andere. Daarin zijn twee trosjes van drie parels te vinden. Die horen volgens de Rie dus ook thuis in de kronen van beide Stellingwerper gemeenten. De Stichting de Grijpvogel onderschrijft dit standpunt na grondig onderzoek naar historische voorbeelden.

De edelstenen in de kroon

In de kroon is er sprake van verwisseling van de kleuren groen en rood van de ruitvormige en ovale edelstenen. Het is een inconsequentie of slordigheid die kennelijk door vrijwel iedereen over het hoofd is en wordt gezien. De Hoge Raad van Adel wijst daar nadrukkelijk op. 'Puntige stenen zijn rood; ovale stenen zijn groen'. De ruitvormige stenen (rode robijnen) zijn een verwijzing naar rechtspraak. De ovale edelstenen (groene smaragden) staan symbool voor macht. De smaragd is de 'koning van de edelstenen'.

Voorpoot van de griffioen

Een voorpoot van de griffioen in het wapen van Ooststellingwerf is gekromd, terwijl deze in de heraldiek doorgaans gestrekt of opgeheven wordt afgebeeld. Dat is in het wapen van Weststellingwerf wel het geval evenals in de vlaggen van beide gemeenten. Opnieuw een slordigheid waaraan niet voorbijgegaan kan worden. (zie afbeeldingen hieronder)

Staande en gaande griffioen

Van de griffioen in het huidige gemeentewapen van Ooststellingwerf werd door mr. Bontekoe aangegeven dat deze 'staand en gaand' moet zijn. Die van Weststellingwerf 'gaand en omziend'. Desondanks wilde Bontekoe al vanaf 1938 de oorspronkelijke groene grasgrond onder de griffioen verwijderd zien, omdat deze ook niet aanwezig was onder de oudste afbeeldingen van de veronderstelde griffioen op oude zegels uit de 14^e eeuw. Een op zich arbitraire keuze. Dat dit groene 'terras' in latere eeuwen immers vrijwel steeds consequent op heraldische wapens is aangebracht, mocht Bontekoe niet deren. In 1962 overtuigde hij zijn gemeenteraad en met het resultaat van die opstelling leven we nu nog steeds zonder dat we ons van de

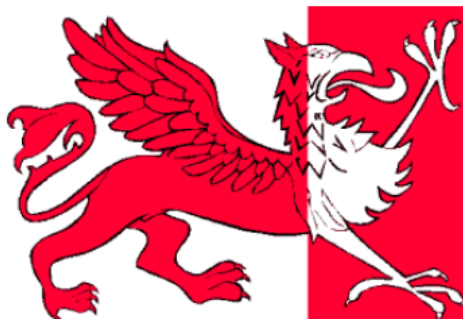

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting de Grijpvogel

mankementen bewust zijn. De afbeeldingen van de griffioen maken sindsdien een zwevende indruk. Hij 'gaat en staat' zonder een stevige ondergrond.

Wapen Ooststellingwerf

Vlag Ooststellingwerf

Vlag Weststellingwerf

Wapen Weststellingwerf

De beide gemeentevlaggen

In de beide gemeentevlaggen ontbreken de belangrijke symbolen van de rode bal met zespuntige gouden ster (Ooststellingwerf) of vijfpuntige zilveren ster (Weststellingwerf). Deze zijn door Bontekoe in zijn ontwerpen weggelaten aangezien hij geen raad wist met de betekenis ervan. Te samen met de griffioen vormen deze symbolen echter één geheel en zijn ze bij nadere beschouwing qua diepere betekenis niet los van elkaar te bezien. Ook deze stelling is in de Ovend-artikelen en de nieuwsbrieven uitgebreid onderbouwd.

De verschillende staarten van de griffioen

Ten slotte de vorm van de verschillende staarten. De staart bij een griffioen wordt in het algemeen tussen de poten weergegeven. Maar in de Stellingwerven is het een rommelig geheel. Van de beide gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf kan achteraf beschouwd niet worden gezegd dat zij zonder meer gelukkig zouden moeten zijn met de voortbrengselen van oud-burgemeester Bontekoe. Leden van de Fryske Rie foar Heraldyk hebben van zijn opstelling in het verleden ook de nodige hinder ervaren.
(Wordt vervolgd)

5. GEMEENTELIJKE DEMOCRATIE (3): OOK JURIDISCHE BEKWAAMHEID RAAD OOSTSTELLINGWERF MAGER

Op 27 november 2018 kopte Omrop Fryslan online: 'Eaststellingwerf suksesfoller yn de rjochtseal as tocht'. Uit onderzoek van de Rekenkamercommissie zou blijken dat de gemeente Ooststellingwerf veruit de meeste rechtszaken zou winnen. Onderzoekers van het bureau Necker Van Naem ontdekten dat het aantal verloren rechtszaken de laatste jaren afneemt.

En zo schrijft het college in haar bestuurlijke reactie op het rapport:

Met instemming nemen wij kennis van de conclusies dat de juridische kwaliteit van de onderzochte dossiers redelijk tot goed is en dat veruit de meeste rechtszaken worden gewonnen. Het college nuanceert deze uitspraak wel meteen:

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting de Grijpvogel

Hierbij merken we op dat de uitkomst van een gerechtelijke procedure niet in alle gevallen kan worden weergegeven als 'gewonnen' of 'verloren'. Zoals ook blijkt uit het rapport van de Rekenkamercommissie (pagina 21) is een onderverdeling in 'gewonnen' en 'verloren' beroepszaken te beperkt. Er zijn vele uitkomsten van een procedure mogelijk die niet passen in het schema 'gewonnen of verloren'.

De cijfers geven een minder gunstig beeld dan het college wil doen voorkomen

Dus laten we eens naar het plaatje kijken op pag. 21 van het rapport van de Rekenkamer. Dat is eigenlijk helemaal niet zo gunstig als Omrop Fryslân en ook de Nieuwe Ooststellingwerper ons voorschotelen en waar het college gretig mee lijkt in te stemmen. (Hier is het rapport te downloaden:

<https://www.nvrr.nl/bibliotheek/84957/Juridische-Kwaliteitszorg-onderzoek-van-de-rekenkamercommissie-Ooststellingwerf-naar-de-juridische-kwaliteitszorg-van-de-gemeente-Ooststellingwerf>)

De gemeente krijgt jaarlijks met veel rechtszaken te maken. In het plaatje, het cijferlijstje staat er niet bij wie de rechtszaak heeft aangekaart: de gemeente zelf dan wel derden. Wij vermoeden dat het meer om aangebrachte zaken van derden gaat dan om eigen aangespannen zaken. Als het vermoeden klopt, dan is het aantal eerder zorgelijk. Daarbij hoort een gemeente eigenlijk zelden een rechtszaak te verliezen, aangezien zij 'de wet houdt'; met andere woorden: zij houdt zich als overheid aan de bestaande wet- en regelgeving en handelt dus volgens het recht en de wet (als het goed is). Elke verloren zaak is er in die betekenis dus een teveel.

We hebben enkele willekeurige medeburgers eens gevraagd met hoeveel rechtszaken zij denken dat de gemeente vanaf 2010 te maken heeft gehad en hoeveel dat er zo ongeveer gemiddeld per jaar zijn. Men schat dat aantal direct vele malen lager in dan de werkelijkheid aangeeft. 'Enkele tientallen', hoor je ze zeggen. Echter, in totaal zijn dat vanaf 2010 niet minder dan 350 rechtszaken!!! Dat zijn er veel. Daarvan zijn er maar liefst 65 rechtszaken!!! verloren. Gemiddeld is het aantal rechtszaken ruim 40 per jaar. Het mag beslist niet gekker worden. Daarbij gaat het om 197 zaken die werden aangespannen én doorgezet.

(Gewonnen door gemeente 132 rechtszaken = 2/3; verloren door gemeente dus 65 = 1/3). Het betreft zaken in de gehele breedte van de gemeentelijke activiteiten. En kijken we naar zaken die op ruimtelijke ordening betrekking hebben, dan is het helemaal de vraag of het er relatief wel zo gunstig voorstaat met de rechtszaken. Ruimtelijke zaken maken namelijk voor ruim 40% deel uit van de onderwerpen op de raadsagenda. Dat blijkt uit een analyse van de raadsagenda's over de periode van 2017 – 2018.

'Ooststellingwerf succesvoller in de rechtszaal', zoals Omrop Fryslân kopt, lijkt dus nogal overtrokken. In de afgelopen jaren was er slechts sprake van een lichte afname van het aantal verloren rechtszaken. Het is dus maar van welke kant je het bekijkt. De raad moet zich door dergelijke berichten niet van de wijs laten brengen. Want zet je het aantal gewonnen en verloren zaken tegen elkaar af wat betreft de 9 jaar in de periode van 2010 – 2018 ten opzichte van de 5 jaar in de periode van 2014 – 2018 dan is de vooruitgang minimaal. Neem je de laatste drie jaar dan zie je inderdaad een voorzichtige verbetering, hoewel er van de 15 zaken in 2018 in november nog 11 'lopend' zijn. Niet direct een staat om zo trots op te zijn als de titel aangeeft. *(zie ook de lijstjes onderaan).*

Extra juridische opleiding onvermijdelijk

De Rekenkamer stelt vast: *'Er ontbreekt een integraal juridisch opleidingsplan en er is geen strategisch opleidingsplan voor juridische medewerkers. Hoewel medewerkers wel de mogelijkheid hebben om cursussen te volgen, is er geen plan of strategie dat hier aan ten grondslag ligt. De juridische cursussen worden hoofdzakelijk alleen op verzoek aangeboden'.*

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting de Grijpvogel

Het college schrijft als reactie daarop:

‘Wij hebben veel aandacht voor de ontwikkeling van onze medewerkers. Een integraal juridisch opleidingsplan achten wij niet nodig. De typisch vakinhoudelijke/ specialistische juridische scholing is onderdeel van het integraal management.

Dit klinkt toch wel wat als een kortzichtige, zelfgenoegzame opstelling van een college dat zich direct of indirect niet op eigen zwaktes wil laten aanspreken. Of niet wil of kan toegeven dat het er eigenlijk niet zo goed voorstaat. Dus dan maar beter de schijn ophouden dat er niks aan de hand is en alles onder controle. Burgers moeten vooral niet de indruk krijgen dat hun gemeentelijke overheid eigenlijk niet zo goed scoort. En dus moeten vooral de teamleiders en de afdelingsmanagers het verder maar opknappen. De raad zou hier geen genoeg mee moeten nemen. Het gaat om het juridische niveau, de juridische kwaliteit van het functioneren van de gemeentemedewerkers. Om hun bekwaamheid. *Daar moet je als leiding, als college bovenop zitten.* Zeker met een dergelijk rapportcijferlijstje van de Rekenkamer als externe examiner wil je toch voorkomen dat je regelmatig een onvoldoende haalt voor je examens?

Aandeel gemeenteraad

Wat in de cijfers over het aantal rechtszaken niet zichtbaar wordt, is het aandeel van de gemeenteraad hierin. De Rekenkamer heeft de raad buiten schot gehouden. Maar daar komen de raadsleden niet mee weg, hoewel zij zich wijselijk(?) nogal stil hebben gehouden in hun beoordeling van het rapport van de Rekenkamer. Want door de cijfers heen zijn ook besluiten van de gemeenteraad mede debet aan het hoge aantal rechtszaken.

Eigenlijk moet de raad eveneens zoveel mogelijk zien te voorkomen dat er rechtszaken ontstaan dan wel worden verloren. In het bijzonder als het om de ruimtelijke ordening gaat. De controlerende raad is in zekere zin de interne examiner van het college en de Rekenkamer dus de externe examiner. Maar de serieuze vraag is hoe het met de juridische kennis en vaardigheid van de raadsleden zelf als interne examinatoren is gesteld. Of met andere woorden: beschikken de raadsleden over voldoende juridische bekwaamheid om als gedegen raadslid te kunnen functioneren? Of kan daar nog wel iets aan worden bijgespijkerd? Het antwoord lijkt duidelijk. Het is over het algemeen te mager, enkelen uitgezonderd. Het juridische tekort lijkt zich vooral te concentreren op de wetgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening. Daar zal echt een tandje bij moeten.

Periode 2010 – 2018:

De onderstaande tabel is een weergave van het aantal gewonnen en verloren rechtszaken volgens de informatie van de ambtelijke organisatie:

Jaar	Gewonnen	Verloren	niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Lopend	Anders	Totaal
2010	22	10	5	8	0	0	45
2011	19	9	0	11	0	2	41
2012	14	7	2	6	0	0	29
2013	16	13	4	42	0	0	75
2014	14	12	4	14	0	2	46
2015	10	8	1	6	0	1	26
2016	16	1	5	12	2	1	37
2017	17	5	3	5	2	4	36
2018	4				11		15

132 65

350

Gewonnen 132 rechtszaken = **37,7%** Verloren 65 rechtszaken = **18,6%**

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting de Grijpvogel

Periode 2014 – 2018:

Jaar	Gewonnen	Verloren	niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Lopend	Anders	Totaal
2014	14	12	4	14	0	2	46
2015	10	8	1	6	0	1	26
2016	16	1	5	12	2	1	37
2017	17	5	3	5	2	4	36
2018	4				11		15
	61	26	13	37	15	7	160

Gewonnen 61 rechtszaken = **38,1%** Verloren 26 rechtszaken = **16,3%**

Periode 2016 – 2018:

Jaar	Gewonnen	Verloren	niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Lopend	Anders	Totaal
2016	16	1	5	12	2	1	37
2017	17	5	3	5	2	4	36
2018	4				11		15
	37	6					88

Gewonnen 37 rechtszaken = **42,0%** Verloren 6 rechtszaken = **6,8%**

Samengevatte conclusie:

De lichte toename in het aantal gewonnen rechtszaken over periodes van 9 jaar – 5 jaar – 3 jaar geeft het volgende beeld: van **37,7%** naar **38,1%** naar **42,0%**

De afname van het aantal verloren rechtszaken over dezelfde perioden (**zwart**) is van **18,6%** naar **16,3%** naar **6,8%**, terwijl nog vele zaken niet waren afgesloten.

Omrop Fryslân heeft de kop van haar artikel blijkbaar slechts gebaseerd de paar laatste jaren.

Als een leerling van een autorijschool klaar is om af te rijden, neemt een examiner de plaats in van de instructeur. Aan de kandidaat worden eisen gesteld. Maar als er aan de examiner geen eisen worden gesteld, is er snel sprake van willekeur.

Ook aan gemeenteambtenaren worden eisen gesteld voor hun functie-uitoefening.

Aan de raad als formele controleur/examinator van het college blijven die eisen echter achterwege.

Tijdens de vergadering van de Commissie Planning en Control d.d. 3 december 2018 ging de Rekenkamer uitvoerig in op het vrijblijvende juridische bijscholingsplan van de gemeente voor ambtenaren. Aan de Raad zelf besteedde de Rekenkamer geen aandacht. Dat laat zij aan de kiezers over. Als de Raad echter het college goed zou controleren, dan hoeft er geen rechtszaak verloren te worden omdat in dat geval de Raad van tevoren al als een soort rechter of rekenkamer is opgetreden. Het is aan de hand van de cijfers van de Rekenkamer de vraag of dit in voldoende mate gebeurt. Wie neemt deze twijfel weg?

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting de Grijpvogel

6. HET PUBLIEKE KUNSTWERK 'De zuil' in Oosterwolde van Pieter van Velzen (1962); onderstaande licht bewerkte tekst is ontleend aan het boek 'Kunstwerken aan de weg' van Karst Berkenbosch uit het jaar 2007.

Pieter van Velzen († 1990) is geboren in Weesp. Hij trad aanvankelijk in zijn vaders voetsporen en werd banketbakker. In 1937 werd hij toegelaten tot de avondcursus van de Rijksacademie van beeldende kunsten in Amsterdam. Na de oorlog rondde hij zijn studie af. In 1947 vestigde hij zich als schilder in Nieuw-Loosdrecht en werd daar ook bekend als glazenier. Er zijn nog een glas-in-lood raam van hem te zien en twee kunststofbeelden ('de Koe' en 'de Dobber'). Van Velzen maakte ook kruiswegstaties, muurschilderingen en devotiebeelden. In de 50-er jaren werd hij gezien als een van de vernieuwers in de kerkelijke kunst. Vanaf de jaren '80 richtte hij zich vooral op zijn schilderwerk. De kunstenaar overleed kort voor zijn 79e verjaardag.

'De Zuil' van Pieter van Velzen doet het meest aan een totempaal denken. Alleen is deze vierkant en een totempaal rond. Hij heeft dan ook niet voor niets de naam 'De Zuil' gekregen. Oorspronkelijk stond het beeld voor het gebouw 'In de Luwte', vanaf 1975 een dagverblijf voor gehandicapten en daarvoor de BLO van meester Blokland. Pieter van Velzen werd door de architect van 'In de Luwte' naar Oosterwolde gehaald. In 1978 werd het beeld geplaatst. Het heeft een archaische en symbolische betekenis. Dat is het enige wat we weten. In ieder geval is een totempaal in essentie een embleem van een familie of clan. In 'In de Luwte' zaten ook mensen die met elkaar een bepaalde band hadden. Je kunt dus in de zuil verschillende motieven herkennen. Pieter van Velzen had voor elk motief zijn eigen verhaal. Misschien komt daar ooit nog eens iets van boven water.

Stichting De Grijpvogel/ september 2019